

MEMÒRIA 2023

Biblioteques

de Barcelona

Sumari

LA BIBLIOTECA GABRIEL GARCÍA MÁRQUEZ PREMI A LA MILLOR BIBLIOTECA PÚBLICA DEL 2023

PRESENTACIÓ DEL PLA DIRECTOR DE BIBLIOTEQUES DE BARCELONA 2030

DRET A LA LECTURA, A L'ESCRITURA I A L'EXPRESSIÓ ORAL

25 anys dels clubs de lectura. 25 anys de lectures compartides

Sant Jordi 2023

Programa d'Acció Lectora

Organització i participació a festivals de la ciutat

Altres activitats destacades

Dades d'oferta i impacte del servei: cultura i difusió de la lectura

DRET D'ACCÉS A LA INFORMACIÓ I A LA GENERACIÓ DE CONEIXEMENT

La col·lecció i el préstec

Alfabetització digital

Connectivitat, web i xarxes socials

Organització de jornades professionals. Enfortir la capacitat prescriptora del conjunt de professionals de les biblioteques

DRET A L'EDUCACIÓ, A LA FORMACIÓ CONTÍNUA I A L'ALFABETITZACIÓ CULTURAL. DRET A LA PARTICIPACIÓ ARTÍSTICA

Programes als centres educatius

Programes de promoció de la lectura als centres educatius. Dades d'oferta i impacte del servei

Itineraris d'alfabetització informacional a les escoles

DRET D'EQUITAT EN L'ACCÉS A LA CULTURA I EL CONEIXEMENT I EN LA PARTICIPACIÓ CULTURAL

Accessibilitat a les biblioteques

DADES D'OFERTA I IMPACTE DEL SERVEI

Usos diaris

Qui va a les biblioteques

Equipaments i plantilla

Evolució de la xarxa d'equipaments

PROJECTES DESTACATS DE LES BIBLIOTEQUES, DISTRICTE PER DISTRICTE

LA BIBLIOTECA GABRIEL GARCÍA MÁRQUEZ

PREMI A LA MILLOR BIBLIOTECA PÚBLICA DE L'ANY 2023

ATORGAT PER LA FEDERACIÓ INTERNACIONAL DE BIBLIOTEQUES (IFLA)

Dins el Congrés Internacional de Biblioteques que organitza la Federació Internacional de Biblioteques (IFLA), es va donar a conèixer que la biblioteca Gabriel García Márquez era la guanyadora del [premi](#) que la secció Biblioteques Públiques atorga des del 2014 a la Millor biblioteca pública d'arreu del món inaugurada l'any anterior.

El guardó és un reconeixement a la bona feina de l'equip de la biblioteca Gabriel García Márquez, al projecte de la biblioteca i a l'edifici. Però també és un premi a la ciutadania a qui servim, a tot l'equip de treball de les Biblioteques de Barcelona i a la trajectòria que ens ha portat fins aquí, i que ens encoratja per continuar treballant en la millora i l'impuls del servei.

La biblioteca Gabriel García Márquez, a través del projecte arquitectònic, obra de SUMA Arquitectura, l'estudi d'Elena Orte Largo i Guillermo Sevillano Bengoechea, ha rebut altres tres premis destacats:

- el [Premi Ciutat de Barcelona d'Arquitectura 2022](#) que s'ha lliurat aquest any 2023 i que atorga l'Ajuntament de Barcelona.
- el [Premi FAD d'Arquitectura 2023](#) que atorga el Foment de les Arts i el Disseny - FAD.
- el [Primer Premi COAM 2023](#) que atorga el Colegio Oficial de Arquitectos de Madrid.

PRESENTACIÓ DEL PLA DIRECTOR DE BIBLIOTEQUES DE BARCELONA 2030

El 7 de febrer de 2023 es va fer la presentació pública del [Pla director de Biblioteques de Barcelona 2030](#) a la biblioteca Jaume Fuster. Amb prop de 250 assistents, la presentació va consistir en un [debat](#) sobre els principals eixos del Pla, on van intervenir els ponents que durant el 2021 van orientar els grups de treball que van posar les bases dels continguts del Pla: Antoni Garrell, Gemma Lluch i Estefanía Roderó, moderats per Nicolás Barbieri i Nil Barutel, relators del document. Va tancar la sessió Elisabet Roselló, amb la xerrada [Els altres futurs del coneixement: els reptes menys obvis del segle XXI](#).

El [Pla director de Biblioteques de Barcelona 2030](#) s'emmarca dins el Pla de drets culturals de Barcelona. El Pla incorpora i fa seus els vincles entre l'acció cultural i àmbits estratègics com ara l'educació, la sostenibilitat, la ciència, la transversalitat de gènere, la interculturalitat, la innovació i la tecnologia, entre d'altres. Per a les biblioteques de Barcelona, dues dècades després de la posada en marxa del Consorci que les gestiona i de l'acompliment de dos plans estratègics, el treball amb els múltiples agents relacionats amb aquests àmbits ha estat sempre fonamental en el procés d'arrelament del servei al territori, especialment pel que fa al treball amb els centres educatius i amb els agents socials i culturals de l'entorn més immediat.

El Pla s'articula al voltant de quatre línies de treball, que estructuraven aquesta memòria:

- Dret a la lectura, a l'escriptura i a l'expressió oral.
- Dret d'accés a la informació i a la generació de coneixement.
- Dret a l'educació, a la formació contínua i a l'alfabetització cultural. Dret a la participació artística.
- Dret d'equitat en l'accés a la cultura i el coneixement i en la participació cultural.

DRET A LA LECTURA, A L'ESCRITURA I A L'EXPRESSIÓ ORAL

Aprendre a pensar de manera crítica i lliure, a construir-se una identitat com a persona i com a ciutadà o ciutadana, a desenvolupar-se en societat com a subjecte polític, implica formar-se en la lectura, l'escriptura i l'expressió oral.

Així doncs, cal que la promoció de la lectura se centri a garantir que la ciutadania accedeix a una cultura lectora, facilitant-ne itineraris. [...]

Si la biblioteca ha d'esdevenir el centre de les polítiques públiques de lectura i de la socialització, ha de vetllar perquè ningú en quedi fora. Pot enfortir el vincle amb els agents de l'entorn, interactuant amb entitats que treballin amb col·lectius que no hi acudeixen, i reforçant i incorporant els perfils professionals de biblioteques que duguin a terme aquesta tasca.

Pla Director de Biblioteques de Barcelona 2030

25 anys dels clubs de lectura: 25 anys de lectures compartides

El 2023 s'ha iniciat la celebració dels [25 anys dels Clubs de Lectura](#) de Biblioteques de Barcelona, que durarà tot el curs 2023-24.

Dissabte 23 de setembre, a la biblioteca Francesca Bonnemaison, [Abdulrazak Gurnah, Premi Nobel de Literatura 2021](#), va conversar amb Núria Juanico i Tania Adam al voltant de la seva darrera obra *El desertor*.

L'acte va comptar també amb la participació de Xavier Marcé, Comissionat de Cultura i Indústries Creatives de l'Ajuntament de Barcelona, així com de les bibliotecàries Anna Cabó i Gemma Domingo, que van participar en l'arrencada dels Clubs de Lectura de Biblioteques de Barcelona l'any 1998.

Es va tancar l'acte amb l'actuació de Pol Batlle i Rita Payés.

Els clubs de lectura han estat l'eix central de la programació cultural, formativa i de promoció de la lectura de Biblioteques de Barcelona. El primer club de lectura de Biblioteques de Barcelona va començar a la biblioteca Francesca Bonnemaison. Des d'aquell moment l'oferta de clubs de lectura ha anat creixent fins arribar als més de 150 clubs en marxa a finals de 2023.

L'actual proposta ofereix clubs especialitzats en temàtiques i gèneres literaris diversos; clubs de lectura que duren tot un curs o clubs puntuals que poden tenir entre una i quatre sessions; clubs de lectura virtuals per comentar les lectures a través d'un xat; clubs de lectura per a totes les edats: per a persones adultes, per a famílies amb infants de 2 a 4 anys, per a nens i nenes a partir set anys i per a joves.

25 anys dels clubs de lectura, amb Abdulrazak Gurnah, a la biblioteca Francesca Bonnemaison

Sant Jordi 2023

El [Pregó de la Lectura de Sant Jordi](#) ha estat a càrrec de l'escriptora i periodista Gemma Ruiz Palà, guanyadora del Premi Sant Jordi de novel·la del 2022. A més de la lectura del pregó, l'escriptora va dialogar amb la periodista cultural Anna Guitart sobre el seu primer contacte amb la lectura i les biblioteques. L'acte es va fer al Saló de Cent de l'Ajuntament de Barcelona i va estar presidit per l'alcaldeessa Ada Colau.

Gemma Ruiz Palà (Sabadell, 1975) ha publicat diverses novel·les que han obtingut un gran èxit literari. Des dels vint-i-un anys treballa als Serveis Informatius de Televisió de Catalunya, pràcticament sempre com a cronista cultural dels Telenotícies i ara com a redactora en cap. Les seves obres han estat traduïdes a l'anglès, el castellà, el francès i l'italià.

Aquesta ha estat la vintena edició del pregó que organitza Biblioteques de Barcelona, que des del 2023 convida autors i autores d'arreu del món a fer el tret de sortida institucional de la celebració del Dia del Llibre a Barcelona.

Els [Diàlegs de Sant Jordi](#) se celebren a les biblioteques els dies previs a Sant Jordi, i que s'organitza amb la col·laboració de les editorials que porten els seus autors a la ciutat amb motiu del Dia del Llibre.

Autors i autores d'arreu conversen entre ells sobre les afinitats de les seves darreres obres. Aquest 2023 han estat tres jornades que han comptat amb Gabriela Adamesteanu i Juan Gómez Bárcena, Eider Rodríguez i Miguel Ángel Oeste, Antònia Vicens i Biel Mesquida, Sara Mesa i Imma Monsó, i amb Behrouz Boochani i Marina Garcés.

Pregó de la Lectura a càrrec de Gemma Ruiz Palà, al Saló de Cent de l'Ajuntament de Barcelona

Programa d'Acció Lectora

Al setembre es va presentar, dins la Setmana del Llibre en Català, el [Programa d'Acció Lectora](#) que té com a nodes principals de les accions les quaranta biblioteques públiques de la ciutat i està vinculada a Barcelona Ciutat de la Literatura.

Integra totes les accions relacionades amb la lectura, escriptura i narració oral que ja es feien a Biblioteques de Barcelona, i noves propostes de promoció lectora vinculades sobretot al món de l'educació. Les quatre funcions bàsiques que té són les següents:

- Dissenyar i oferir un programa d'accions per al foment de la lectura.
- Donar suport i aportar recursos a programació de les Biblioteques de Barcelona.
- Promoure la lectura en espais i equipaments on fins ara no arribaven les biblioteques públiques o no hi tenien incidència.
- Coordinar i promoure accions amb equipaments municipals i agents del món del llibre de la ciutat.

Organització i participació a festivals de la ciutat

Des de Biblioteques de Barcelona organitzem festivals literaris d'abast ciutadà. Durant aquest 2023 s'han concretat en les propostes següents:

- [Laternatura](#), festival de literatura de natura. A la biblioteca Collserola – Josep Miracle.
- [Literatura en trànsit](#), a les quatre biblioteques del districte d'Horta-Guinardó,
- [Festival KM Amèrica](#), en col·laboració amb Casa Amèrica Catalunya. A la biblioteca Gabriel García Márquez
- [FLIB, Festival de Literatura Italiana a Barcelona](#), en col·laboració amb la llibreria Le Nuvole. A la biblioteca Jaume Fuster.

Les Biblioteques de Barcelona hem estat presents als diversos festivals vinculats amb la literatura i el coneixement que es fan a Barcelona, amb l'organització d'activitats per al públic en general i d'específiques per al públic escolar, i l'elaboració de guies de lectura sobre els temes i els autors i autores presents a les diferents propostes:

- BCNegra
- Barcelona Poesia
- Festival 42 de Gèneres Fantàstics de Barcelona
- Món Llibre
- Biennal Ciutat i Ciència i Setmana de la Ciència
- Setmana del Llibre en Català
- Festival de Barcelona Grec
- Fira Literal
- Saló del Còmic
- Setmana de l'Àlbum
- Munt de Mots
- Kosmopolis

Altres activitats destacades

- **Lletra Petita:** Com ja s'ha comentat aquest ha estat el cicle que ha registrat un major creixement, acostant-se a la normalitat pre pandèmica, amb un 80 % més d'assistents.
- Alguns dels temes que s'han abordat durant el 2023 dins els **Cicles temàtics** mensuals han estat:
 - XVII. Cicle de Filosofia. Llibertat o obediència: repensar la democràcia.
 - La música des de dins.
 - Exploradors i exploradores del món.
 - Cultures i memòries. Veus plurals.
 - Construïnt la pau.
 - Elles canten, elles parlen.
 - Diàlegs de l'In-Edit
- Cicle **Visions de la ciència:**
 - Genòmica i biodiversitat.
 - Intel·ligència artificial: revelant impactes socials.
 - Llegir la ciència.
- Dins el cicle **Parlem amb...** que acull les trobades amb autors hem comptat amb la presència, entre d'altres, d'Elvira Lindo, Mercedes Abad, Marina Subirats, Wendy Goldman, Txell Feixas, Antonio Muñoz Molina, Marta Orriols, Alejandro Palomas, Lluçia Ramis, Pierre Lemaitre, Nadia Hafid, Flavita Banana, Mario Calabresi, Fernando Aramburu...
- **Exposicions:** *Joguets i escriptors; Regions imaginàries, un viatge per geografies literàries; Fotointerpreta: Skiá – Graphé. El dibuix de l'ombra.*

Dades d'oferta i impacte del servei: cultura i difusió de la lectura

La diversitat de propostes tant per al públic infantil i familiar com per al públic adult ha crescut un 2,3 % respecte l'any 2022. El nombre d'assistents, en proporció al creixement del nombre d'activitats, ha augmentat 7 punts més, fins a un 9,2 %.

	2022	2023
Nombre d'activitats culturals i de promoció lectora	3.254	3.331
Infantils i familiars	1.439	1.457
Adults	1.815	1.874
Assistents activitats culturals	73.137	79.890
Infantils i familiars	34.706	35.925
Adults	38.431	43.965
Clubs de lectura		
Sessions	1.202	1.281
Assistents	16.439	17.226

DRET D'ACCÉS A LA INFORMACIÓ I A LA GENERACIÓ DE CONEIXEMENT

Les biblioteques aborden la necessitat que la informació i el coneixement siguin oberts i estiguin disponibles en tot moment i arreu, sense exclusions, però també s'enfronten a reptes importants en aquest sentit: l'accés a la informació i a les oportunitats per generar coneixement estan marcats per desigualtats de renda, edat, territori, gènere i entorn familiar, entre altres factors. En particular, l'ús (i no només el consum) de la tecnologia que facilita l'accés a la informació i el desenvolupament del coneixement ha quedat concentrat en determinats grups socials. Per això són cada vegada més necessaris els espais i mecanismes que permetin a la ciutadania transformar la informació en coneixement rellevant per a cadascú. Calen oportunitats equitatives perquè tothom pugui interpretar i descodificar les dades que ens envolten. En definitiva, es tracta de reptes públics que interpel·len moltes institucions, però molt especialment les biblioteques públiques.

Pla Director de Biblioteques de Barcelona 2030

La col·lecció i el préstec 1/2

El nucli de les biblioteques és la seva col·lecció. En els darrers anys s'ha treballat intensament en la seva actualització, revisant les col·leccions de cada biblioteca a partir d'informes detallats d'avaluació del préstec i dels fons, que serveixen de base, junt amb el document de Política de Col·lecció de Biblioteques de Barcelona, a l'hora de fer la selecció de les compres de fons. L'increment de la col·lecció ha estat de 102.323 documents.

L'augment dels préstecs a xifres superiors al 2019 indiquen que aquesta feina d'actualització està tenint una bona acceptació per part de les persones usuàries.

Periòdicament s'elaboren [guies de lectura](#) sobre temes d'interès per als usuaris, tant per adults com pel públic infantil, vinculades a l'actualitat, els cicles d'activitats o bé als esdeveniments culturals de la ciutat. Tots els llibres recomanats a les guies es poden trobar a les biblioteques.

	2022	2023
Documents	2.349.245	2.343.282

La col·lecció i el préstec 2/2

L'increment del préstec, amb xifres superiors al 2019 durant dos anys consecutius, amb un 11 % d'augment sobre aquesta data de referència, sumat als resultats sostinguts del préstec digital dels darrers anys, amb un augment del 325 % respecte al 2019, i un 13 % respecte l'any 2022, confirmen el creixement dels índexs de lectura dels últims anys.

	2022	2023
Préstec total	3.535.882	3.817.585
Préstecs físics	3.183.257	3.418.108
Préstecs de llibre digital	352.625	399.477
% visites que han fet ús del servei de préstec	18,62 %	17,72 %
Documents prestats / hab.	2,2	2,3

Préstec per formats	2022	2023
Llibres	2.561.454	2.815.612
Música	103.462	100.750
Cinema	366.298	344.121
Revistes	92.892	94.362

Biblioteca Jaume Fuster

Alfabetització digital

Pel que fa a l'alfabetització digital, des de Biblioteques de Barcelona s'ofereix un ampli catàleg de cursos i activitats:

- [Antenes Cibernàrium](#). A 12 biblioteques. És una iniciativa conjunta de Biblioteques de Barcelona i Barcelona Activa. S'ofereixen cursos per adquirir coneixement bàsic en l'ús de les eines tecnològiques. Per a persones a partir de 16 anys.
- [Tallers EstàsOn](#). Dins les Antenes Cibernàrium, aquests tallers ofereixen una programació que té com a objectiu fomentar l'interès per la ciència i la tecnologia en els infants i joves d'entre 6 i 12 anys.
- [Formació bàsica TIC](#) a les Aules Digitals. A 18 biblioteques.
- [Masterclass](#). També amb Barcelona Activa, classes magistrals impartides per una persona experta sobre temes d'actualitat en el món digital. Alguns dels [temes abordats](#) han estat la Intel·ligència artificial, les notícies falses, ciberseguretat, etc.
- [Bibliolabs](#). Espais d'accés al coneixement a través de l'experimentació i metodologies innovadores i creatives en un entorn col·laboratiu obert a la ciutadania.
- [Servei d'assessorament TIC](#). Les biblioteques amb Aula Digital ofereixen un servei d'assessorament en l'ús de les tecnologies de la informació on s'atenen les consultes relacionades amb la recerca d'informació a Internet, el correu electrònic, l'elaboració de documents escrits, els fulls de càlcul, el retoc d'imatges, etc.

	2022	2023
Activitats d'alfabetització digital	2.019	2.403
Assistents	10.719	12.602

Connectivitat, web i xarxes socials

	2022	2023
Usos wifi	551.226	671.814
Usos ordinadors	313.304	330.260
Visites web	923.848	1.040.551
Seguidors Facebook	18.459	18.890
Publicacions Facebook	668	666
Seguidors X	31.239	34.419
Piulades	2.987	2.994
Vídeos publicats a Youtube	91	100
Publicacions a Instagram	243	959
Seguidors a Instagram	18.047	19.558

Un dels objectius del Pla de Biblioteques 2030 és garantir el dret d'accés a tota la població. En aquest sentit cal notar la recuperació dels usos wifi (22 %), que se suma al creixement d'un 30 % l'any anterior, i també l'augment d'un 5 % dels usos dels ordinadors que les biblioteques posen a disposició de les persones usuàries.

El Pla també proposa enfortir l'estratègia de les biblioteques pel que fa a la comunicació al web i a les xarxes i mitjans socials, reforçant l'accessibilitat i promovent la participació digital de la ciutadania. Les dades del 2023 confirmen la consolidació de la comunicació digital dels serveis i les activitats de les biblioteques, que es fa paral·lelament en formats tradicionals per arribar a les persones que tenen un perfil no digital.

Aquest any s'han instal·lat 23 terminals amb 138 [tauletes](#) per utilitzar dins la biblioteca.

Organització de jornades professionals. Enfortir la capacitat prescriptora del conjunt de professionals de les biblioteques

Desinformació, mala informació o mentida? El paper de les biblioteques en l'era de les notícies falses. En col·laboració amb el Goethe Institut, l'Institut Francès i la Gerència de Serveis de Biblioteques de la Diputació de Barcelona. Amb la participació de la periodista Gemma Tramullas; Valentin Caron, cap del projecte Educació als mitjans i a la informació a la Biblioteca de la Cité des Sciences et de l'Industrie de París; Alexandre López i Borrull, Professor d'Estudis de Ciències de la Informació i de la Comunicació a la UOC; Claudia Holzmann, cap adjunta de Departament al Centre Estatal per a les Biblioteques de Renània-Palatinat (Alemanya) i professionals de les biblioteques públiques catalanes. Biblioteca Sagrada Família – JMAL. 6 de novembre.

Escotar històries. 2a Jornada BBB: Bressol i Biblioteques de Barri. En col·laboració amb l'Institut Municipal d'Educació de Barcelona aquesta jornada està dirigida als professionals de les escoles bressol municipals i de les àrees infantils de les biblioteques. L'objectiu de la jornada és facilitar la trobada entre professionals de l'escola bressol i de les biblioteques i donar-los eines per acostar la lectura als infants de 0-3 anys. En aquesta ocasió David Bueno, doctor en biologia i professor de genètica a la Universitat de Barcelona; David Guzmán, periodista cultural; i Marta Gorchs, narradora i conta contes, van parlar sobre la importància d'escotar històries en aquesta primera etapa de la vida. Biblioteca Jaume Fuster. 21 de novembre.

Des del Servei de Documentació de Literatura Infantil i Juvenil s'han organitzat diverses jornades sobre novetats LIJ o diferents aspectes de la narració oral i els àlbums il·lustrats, obertes també al conjunt de la professió:

- *Collita fresca. Novetats editorials per a infants de 0-3 anys.* Biblioteca Sagrada Família – Josep M. Ainaud de Lasarte. 24 de març.
- *La literatura a les primeres edats. Inici d'un trajecte.* Biblioteca Poblenou – Manuel Arranz. 19 de maig.
- *Llegir imatges. De la màgia il·lustrativa del passat a la innovació creativa del present.* Biblioteca Xavier Benguerel. 16 de juny.
- *El silenci conta*, en el marc del festival Munt de mots. Biblioteca Xavier Benguerel, 20 d'octubre.
- *Els àlbums audaçs*, en el marc de la Setmana de l'Àlbum. Biblioteca Ignasi Iglésias – Can Fabra. 17 de novembre.

Al conjunt de propostes hi van assistir més de 800 professionals.

Escotar històries. 2a Jornada BBB: Bressol i Biblioteques de Barri a la biblioteca Jaume Fuster

DRET A L'EDUCACIÓ, A LA FORMACIÓ CONTÍNUA I A L'ALFABETITZACIÓ CULTURAL. DRET A LA PARTICIPACIÓ ARTÍSTICA

La biblioteca ha de posicionar-se com un servei de suport a l'aprenentatge al llarg de la vida en xarxa amb l'entorn i la comunitat educativa; un espai on els i les professionals se centren i desenvolupen processos d'aprenentatge, de creació i de vincle.

El lligam entre les biblioteques públiques i el sistema educatiu és clau per treballar tots els processos d'aprenentatge fora de l'horari lectiu i enfortir la mirada de ciutat educadora.

Pla Director de Biblioteques de Barcelona 2030

Programes als centres educatius

Les Biblioteques de Barcelona sempre hem tingut una forta vinculació amb els centres educatius. Des dels inicis els hem ofert itineraris formatius en alfabetització informacional adaptats als diferents cicles educatius i a les condicions de cada territori.

Les nostres propostes de promoció de la lectura adreçades a infants i joves a través dels centres educatius, tenen l'objectiu de crear una experiència significativa en els participants a través de lectures enriquides, eixamplades. És a dir, proposant accions que van més enllà del text i dels espais tradicionals de lectura. Propostes de clubs de lectura amb diversos itineraris conduïdes per professionals que conviden els estudiants a tenir un paper actiu i a sortir de les aules.

Durant el 2023 més de 80.000 alumnes van participar en les diferents propostes que les biblioteques van oferir als centres educatius.

Interrogatori en tercer grau a la biblioteca
Camp de l'Arpa – Caterina Albert

Programes de promoció de la lectura als centres educatius

Dades d'oferta i impacte del servei

Programa	Nivell educatiu	Centres*		Alumnes		Biblioteques*	
		2022	2023	2022	2023	2022	2023
<i>Patis Oberts (875 documents prestats)</i>	Educació infantil	25	25	-	-	23	23
<i>Interrogatori en tercer grau</i>	Primària	15	13	699	725	12	12
<i>Lectures desexplicades**</i>	Primària	-	2	-	134	-	2
<i>Menjallibres (+ edició reduïda al juny)</i>	Primària	27	27+17	431	967	7	7+5
<i>Literapolis</i>	Secundària	7	11	558	390	-	-
<i>Lectures explosives</i>	Secundària	24	30	1.270	1.762	16	25
Club Lectura virtual	Batxillerat	2	3	69	197	-	-
Clubs de lectura	Universitari	1	1	51	25	2	1
Diversos programes per a centres de formació d'adults***	Instrumental	10	10	221	221	9	9
Diversos programes per a centres de formació d'adults***	Graduat en educació secundària per adults	9	9	185	185	9	9
Total		83**	92**	3.484	4.606	30**	33**

* El resultat no és la suma absoluta perquè alguns centres i algunes biblioteques han participat en més d'un projecte

** Aquest programa s'inicia el quart trimestre del 2023

***S'ocupa el 100% de les places disponibles, per això els resultats són iguals els dos anys

Itineraris d'alfabetització informacional a les escoles

Totes les biblioteques ofereixen a les escoles i instituts del seu entorn itineraris d'alfabetització digital específics per a cada cicle educatiu.

Des de la lectura de contes per als grups d'escola bressol, passant per la familiarització amb els espais, la col·lecció i la resta de serveis de les biblioteques, a la cerca d'informació veraç i de materials per a l'elaboració dels treballs de recerca.

Les escoles poden accedir a aquesta oferta tant a través del PAE (Programa d'Activitats Escolars) que gestiona el Consell d'Innovació Pedagògica, com contactant directament amb les seves biblioteques de referència.

Aquest 2023 el nombre d'escolars atesos ha augmentat un 15 %.

	2022	2023
Grups escolars	2.949	3.314
Assistents	63.818	73.610

Per cicles educatius	Bressol	Infantil	Primària	Secundària	Batxillerat	Educació Especial
Grups	183	817	1.843	347	38	86
Assistents	3.259	17.304	42.564	8.477	888	1.118

DRET D'EQUITAT EN L'ACCÉS A LA CULTURA I EL CONEIXEMENT I EN LA PARTICIPACIÓ CULTURAL

Les biblioteques públiques són un dels equipaments culturals més equitatius de la ciutat, però encara la participació en el seus espais i serveis està condicionada per factors socials i econòmics que deriven en desigualtats.

El dret a participar en la vida cultural de la ciutat inclou almenys quatre dimensions: a) assistència o accés; b) creació i formació; c) pertinença a col·lectius i comunitats, i d) decisió sobre l'orientació de polítiques culturals. Les biblioteques públiques intervenen sobre les quatre dimensions i poden fer front a les desigualtats que es generen en l'exercici d'aquest dret. L'enquesta de participació i necessitats culturals de Barcelona evidencia que el barri de residència, la renda, el gènere, l'origen, l'edat, el nivell d'estudis i l'entorn familiar són factors que expliquen aquestes desigualtats, i les biblioteques tenen el repte de treballar per compensar-los.

Pla Director de Biblioteques de Barcelona 2030

Accessibilitat a les biblioteques 1/2

Les Biblioteques de Barcelona oferim un [servei de préstec a domicili](#) adreçat a totes les persones usuàries amb dificultats de mobilitat o de visió. Per fer ús d'aquest servei, només cal que la persona contacti amb la seva biblioteca més propera, i aquesta es farà càrrec de fer-li arribar els documents que hagi sol·licitat en préstec. Aquest 2023 s'ha reprès el servei després de les restriccions sanitàries generades per la pandèmia.

Hi poden accedir totes aquelles persones amb dificultats de mobilitat temporal o permanent (malaltia crònica, persones en període de convalescència, persones amb discapacitats físiques, gent gran amb dificultats de mobilitat, etc.). El servei també s'adreça als centres de dia, residències i centres assistencials i sociosanitaris.

També s'ofereix el servei de [Lectures a cau d'orella](#) és una iniciativa que està adreçada a persones de més de 65 anys amb mobilitat reduïda o persones en confinament. Consisteix en oferir aquests usuaris lectures de qualsevol tema mitjançant trucades de telèfon concertades. Es llegeixen relats curts de literatura contemporània, contes o novel·la negra. També es poden demanar altres lectures.

[Espais sensorials](#) a dues biblioteques. Les sales sensorials afavoreixen l'atenció i el benestar amb materials i dispositius electrònics que juguen amb el so, la llum o la vibració. És un entorn dissenyat especialment per a l'estimulació sensorial i que permet adequar els estímuls, controlar el soroll, la il·luminació o la temperatura. Es tracta d'un espai agradable, segur i accessible des d'un punt de vista físic i cognitiu, que afavoreix l'atenció i promou l'exploració, el plaer i els sentiments de benestar servint-se de diversos dispositius i materials. L'objectiu d'aquest espai sensorial és, d'una banda, fer accessible la biblioteca a persones amb desordres sensorials i, de l'altra, iniciar un projecte de foment de la lectura vivencial i innovador. Les sales sensorials són eines d'innovació en la dinamització de la lectura, així com milloren l'accessibilitat i fan de les biblioteques espais més inclusius.

Servei de préstec a domicili

Accessibilitat a les biblioteques 2/2

Les Biblioteques de Barcelona formem part de la [Xarxa d'espais de refugi climàtic de Barcelona](#). En tractar-se d'un servei públic de lliure accés, amb una xarxa de 40 centres distribuïts per tota la ciutat, les biblioteques esdevenen un equipament important per oferir uns espais que proporcionen confort tèrmic a la població, mentre mantenen els usos i funcionalitats habituals. S'adrecen a persones vulnerables a la calor i el fred sempre que no requereixin una atenció mèdica específica. Aquest 2023 es va fer una formació específica a les direccions de les biblioteques sobre aquest servei que ofereix l'Ajuntament de Barcelona en diversos espais de la ciutat.

DADES D'OFERTA I IMPACTE DEL SERVEI

Usos diaris

Visites presencials
21.684 x dia

Visites web
4.015 x dia

Usos Internet
3.865 x dia

Préstecs
12.188 x dia

	2022	2023
Visites presencials	4.782.702	5.620.026
Visites per habitant	2,8	3,4
Visites web	923.848	1.040.551

Qui va a les biblioteques

GÈNERE	2022	2023
Homes	43%	43%
Dones	57%	57%

NACIONALITAT	2022	2023
Espanyola	71,7%	69,7%
Estrangera	28,3%	30,3%
Residents a Barcelona amb nacionalitat estrangera	22,2%	23,6%

GRUPS D'EDAT	2022	2023
Infants (0-14)	10%	10%
Joves (15-24)	14%	14%
Adults (25-39)	29%	29%
Adults (39-64)	35%	35%
Gent Gran (+65)	12%	12%

EL CARNET	2022	2023
Persones inscrites	764.262	755.635
% població amb carnet	47%	44%

La variació del nombre d'usuaris inscrits a la baixa és deguda a l'aplicació els darrers anys d'una nova política en la gestió del carnet d'usuaris: després de 5 anys d'inactivitat en el conjunt de serveis que requereixen l'ús del carnet aquest es dona de baixa automàticament. Una dada important i a destacar són els més de 64.000 nous carnets emesos durant el 2023, un 8,4 % més que l'any anterior.

Cal notar que tant la composició per gènere com per franges d'edat no varia, en canvi sí que el nombre de població estrangera amb carnet augmenta en dos punts, i queda set punts per sobre dels residents estrangers de Barcelona.

Equipaments i plantilla

40 biblioteques

69,2 mil metres quadrats de servei

Plantilla estructural de 448 persones

Evolució de la xarxa d'equipaments (1/3)

Obres:

- Barceloneta – La Fraternitat: reforma parcial a la planta baixa, amb substitució de mobiliari i instal·lacions.
- Fort Pienc: instal·lació plaques fotovoltaïques a la coberta.
- Joan Miró: tancament dels dos laterals de l'edifici amb dues passarel·les per millorar evacuació.
- Sagrada Família – JMAL: finalització d'actuacions de millora climatització i estalvi energètic. Millores d'il·luminació. Obres de tancament de la rampa exterior d'accés a edifici. Instal·lació de dues bústies de retorn 24 h.
- Sant Antoni – Joan Oliver: inici obres integrals de millora funcional, estructural i de climatització.
- Sofia Barat: aïllament acústic de la maquinària de climatització de la coberta.
- Vapor Vell: instal·lació de la bústia de retorn automatitzada al vestíbul de la 1a planta
- Les Corts – Miquel Llongueras: obres de reforma de les plantes 1 i 2 i millora de la il·luminació; cortines per millorar la incidència solar; accessibilitat de la terrassa de la 2a planta i instal·lació de mobiliari i una pèrgola. Aquestes obres s'han pogut realitzar gràcies als pressupostos participatius.
- Collserola – Josep Miracle: millores del sistema de climatització i ventilació.
- Sarrià: continuació de les obres de construcció de la nova biblioteca.
- Jaume Fuster: millora de la climatització i ventilació de la sala d'exposicions de la planta baixa. Canvi de la finestra de la sala de suport per millorar la ventilació de la sala. Reforma dels banys de la 1a planta. Millores en la instal·lació de protecció sobre incendis amb reparacions en els sistemes de bombeig i dipòsit d'aigua.
- El Carmel – Juan Marsé: Renovació dels sistemes de climatització.
- Nou Barris: reforma integral de l'àrea infantil amb una nova conceptualització de l'espai.
- Ignasi Iglésias – Can Fabra: obres d'adequació i reforma de la planta baixa.
- Poblenou – Manuel Arranz: Renovació dels sistemes de climatització.
- Ramon d'Alòs-Moner: inici de les obres de construcció d'un nou equipament.

Evolució de la xarxa d'equipaments (2/3)

Projectes:

- Barceloneta – La Fraternitat: redacció PE per obres de reparació de les façanes, cobertes i interior.
- Francesca Bonnemaison: redacció del projecte de reparació del paviment de la sala de diaris de la planta 1a.
- Vapor Vell: redacció del projecte bàsic bibliolab de música a la planta 4a, reubicació de la sala polivalent.
- Clarà: treballs i estudis previst per a la reforma de la planta baixa, rehabilitació de la façana i instal·lació d'un intercanviador de calor en el sistema de climatització per millorar l'eficiència energètica.
- Sarrià: redacció del projecte de mobiliari.
- Vila de Gràcia: redacció del projecte executiu per la millora del sistema de climatització i ventilació.
- Guinardó – Mercè Rodoreda: redacció del PE d'actuacions de millora i manteniment de l'edifici. Estudi previ per a la redacció de les obres d'ampliació.
- El Carmel – Juan Marsé: redacció del PE per a la realització d'una aula STEAM a la planta 1a.
- Prosperitat – Ideal Flor: redacció i aprovació de l'avantprojecte de la nova biblioteca.
- Bon Pastor: redacció del PE per a la instal·lació de plaques fotovoltaïques a la coberta.
- Ignasi Iglésias – Can Fabra: redacció del PE per a la millora de la climatització.
- Xavier Benguerel: redacció del PE per a la reforma integral.

Altres intervencions:

- El Carmel – Juan Marsé: col·locació de vinils per millorar la protecció solar de l'àrea infantil.
- Poblenou – Manuel Arranz: actuacions de millora a la central d'alarmes.

Nou espai polivalent a la biblioteca Les Corts – Miquel Llonguerras

Evolució de la xarxa d'equipaments (3/3)

Associat al calendari d'obres algunes biblioteques han estat tancades durant la intervenció:

- La sala infantil de la biblioteca Nou Barris va estar tancada de l'1 de gener al 10 d'octubre per la remodelació integral de l'espai.
- La biblioteca Les Corts - Miquel Llongueras va tancar del 29 de maig al 27 de novembre per una intervenció de millora sorgida dels pressupostos participatius.
- La biblioteca Sofia Barat va tancar del 18 de juliol al 2 d'octubre per una intervenció de millora del sistema de climatització.
- La biblioteca Sant Antoni - Joan Oliver va estar tancada del 18 de setembre al 31 de desembre per obres a l'edifici.
- La biblioteca Ignasi Iglésias - Can Fabra va tancar del 4 al 17 de desembre per obres de millora a la planta del vestíbul i canvi de mobiliari.

PROJECTES DESTACATS DE LES BIBLIOTEQUES DE CIUTAT VELLA

Barceloneta - La Fraternitat

Aquest any hem continuat centrant-nos en el projecte de La Barcelona literària, un projecte transversal de divulgació del patrimoni literari del barri. Aquest projecte inclou un conjunt d'accions i programes al voltant del fons bibliogràfic local de la biblioteca, en estreta col·laboració amb l'IES Joan Salvat-Papasseit. Pretén estimular la curiositat i incitar a la lectura dels referents literaris, clàssics i contemporanis, que retraten la identitat singular del barri, i contribuir a la formació humanística i democràtica del veïnat, especialment del jovent.

En aquest context, enguany es va completar la trilogia literària de la Barceloneta amb la incorporació del capgròs d'en Tomàs Garcés, en la celebració del 30è aniversari de la seva mort, als altres capgrossos que ja teníem dels autors del barri, la Felícia Fuster i en Joan Salvat-Papasseit, tots tres poetes nascuts a la Barceloneta.

Per aquest projecte vam col·laborar amb la Marina Garcés, neta i membre de la Fundació Tomàs Garcés, i amb l'artista i veí nostre David Garcia Llorca del taller *Constructor de fantasies*.

Francesca Bonnemaison

La principal especialització de la biblioteca, els feminismes, és la peça clau a partir de la qual el projecte bibliotecari propi avança i treballa per a enriquir la ciutadania, tant la del barri com la de la resta de la ciutat. Aportar la nostra feina per a sumar esforços amb altres accions que es poden trobar a la ciutat, i vetllar per aconseguir la igualtat, és un llarg trajecte que fa temps que vam emprendre i que, a dia d'avui, continuem fent amb els diferents projectes que s'emmarquen sota aquest paraigües.

La lectura, individual o col·lectiva, és un motor pel canvi i l'arrel d'un món millor. A través de la lectura volem construir i desconstruir; construir nous camins i desconstruir prejudicis i barreres; llegir i conversar com a eina de creixement, coneixement i igualtat.

Cicles com *Llegim-les* o els clubs de lectura *Una lectura pròpia* o *Assaig feminista* són una petita mostra de la feina que fem al llarg de l'any.

Gòtic - Andreu Nin

El projecte estrella que volem destacar aquest any ha estat la 3a edició de L'Àgora Infantil. L'any 2021 des de l'ICUB, el Districte de Ciutat Vella i Foment de Ciutat se'ns va proposar participar en un projecte de dinamització de l'espai públic al cor de La Rambla vinculat a un procés de transformació, per mitjà d'actuacions culturals, socials i urbanístiques.

Amb l'objectiu que la ciutadania, i en especial els infants i famílies del territori, recuperés aquest passeig convertint-lo en un equipament cultural a sostre descobert a la Plaça del Teatre, la biblioteca i la Línia Cultural Rambles, programem tot un seguit d'espectacles infantils als mesos d'estiu i tardor, que des del seu inici varen aconseguir un gran èxit de participació.

Amb 27 activitats programades al llarg de tres anys i un total de 1707 assistents, podem afirmar que els objectius plantejats s'han assolit amb escreix. S'han reforçat els vincles amb les famílies i entitats del territori, s'ha treballat el sentit de pertinença de l'espai públic pels veïns, més enllà de la pressió turística i sobretot els infants han gaudit amb un munt d'històries amb les que han fet treballar la imaginació.

Sant Pau - Santa Creu

Un any més la diversitat cultural travessa tots els projectes de la biblioteca, amb mirada interseccional hem treballat profundament en l'eix diversitat cultural i dona.

La commemoració del dia de la Llengua materna, 21 de febrer, amb l'entitat *Diàleg de dones*, amb la lectura de poemes i textos de les diverses cultures del Raval, l'entrega de premis del Concurs de Microrelats del Lloc de la Dona (les dues entitats treballen amb dones culturalment diverses) o la celebració dins el marc del Festival Raval's de la *Jornada de dones* a la biblioteca en son clars exemples. Seguint la mateixa línia la biblioteca ha treballat estretament amb la Direcció de serveis d'immigració i refugi, per tal de donar a conèixer la biblioteca a les famílies reagrupades, realitzant activitats i visites adaptades a les seves necessitats i amb el servei de mediació cultural de Districte.

Finalment, d'aquest any 2023, cal destacar la incorporació a l'equip de la figura de l'educadora per tal d'impulsar el projecte socioeducatiu i el treball comunitari de la biblioteca.

PROJECTES DESTACATS DE LES BIBLIOTEQUES DE L'EIXAMPLE (1/2)

Esquerra de l'Eixample - Agustí Centelles

La frontera entre l'autoedició i el llibre convencional és cada vegada més difosa. La principal diferència rau en el suport logístic i de promoció, no pas en la qualitat ni en les temàtiques. L'autopublicació i la tasca dels editors independents són les úniques alternatives que tenen la majoria d'autors per tirar endavant els seus projectes. És per això que el nostre fons especial de fotografia conté un elevat percentatge de llibres autoeditats i la programació de presentació de fotollibres està dissenyada per donar visibilitat a aquest fenomen.

Entre moltes activitats destaquem la presentació de l'autor Adrià Julià i col·loqui amb els alumnes de l'Institut d'Estudis Fotogràfics de Catalunya del llibre *Photography bound : reimagining photobooks and self-publishing*; també l'elaboració d'un fanzine col·lectiu autopublicat realitzat pels joves participants al programa *A l'estiu BCN t'acull*. I finalment la presentació de *Kafteji/Teo Vázquez*, a càrrec de l'autor amb Xavier de Luca.

Fort Pienc

L'any 2003 obria les seves portes la biblioteca Fort Pienc. La construcció d'aquest equipament, l'Illa Fort Pienc, va fer canviar la fisonomia del barri completament, provocant el naixement d'un nou espai i esdevenint un punt neuràlgic del barri ple de vida i un model arquitectònic lloai i replicat en altres indrets.

Aquest 2023, els diferents equipaments que formem l'Illa Fort Pienc hem celebrat els 20 anys. La biblioteca ha convidat usuaris i usuàries a fer arribar els seus missatges de felicitació, a través de postals i dibuixos que hem exposat i de vídeos que hem compartit a les xarxes socials. Hem programat un taller de dibuix urbà amb l'il·lustrador Lluïset i, amb l'espai infantil del Centre Cívic, hem fet una gimcana infantil per conèixer els equipaments i la història del barri.

Hem col·laborat també en la programació de l'exposició *L'illa Fichet* a l'illa Fort Pienc, produïda per l'Arxiu històric, on l'arquitecte Josep Llinàs va compartir la seva visió sobre el que va suposar el naixement d'aquest complex.

Joan Miró

La biblioteca Joan Miró va acollir la primera de les sessions del cicle *Llegir una obra d'art*, organitzat per la biblioteca en col·laboració amb la Fundació Miró i el MNAC.

Amb aquest cicle plantejàvem programar 3 sessions a l'entorn de la lectura d'un quadre. Una primera sessió més teòrica a la biblioteca Joan Miró; una segona a la Fundació Miró per llegir les obres escollides de la seva col·lecció i la darrera al MNAC per llegir també les obres que decidissin.

D'aquesta manera, els participants van poder aplicar les consignes d'allò après a la sessió teòrica en viu i en directe als museus corresponents; el primer, amb una visió i un caràcter més contemporani i el segon, des d'un enfocament més figuratiu, per potenciar així el contrast de les dues mirades.

El cicle va ser conduït per la historiadora de l'art Mireia Sánchez.

Sagrada Família - Josep M. Ainaud de Lasarte

Des de l'any 2007 la biblioteca ha consolidat l'especialització en ciència i en els últims anys s'ha treballat en la idea de crear un espai físic que, a més de contenir els fons, permetés dur a terme diverses activitats, tant per a la transferència del coneixement científic com de ciència ciutadana.

En aquest sentit, s'ha inaugurat el nou *BiblioLab Ciència* a la segona planta de la biblioteca. Amb un nou disseny i mobiliari, inclou àrees de treball en grup, un petit auditori amb equipament audiovisual i té capacitat per adaptar-se a les necessitats del moment.

El fons bibliogràfic abraça diverses temàtiques científiques, amb un èmfasi particular en la intersecció entre ciència i gènere, ciència i LGTBI, ciència i art, així com en la il·lustració científica. Cal destacar que s'han prestat 2.683 d'aquest fons.

Des de l'abril fins a final d'any 2023, el BiblioLab ha acollit 40 activitats, incloent-n'hi 9 per a adults, 2 per a joves i 29 per a infants, amb una assistència total de 397 persones. A més, s'han organitzat dues exposicions i s'han realitzat tres sessions d'espais.

PROJECTES DESTACATS DE LES BIBLIOTEQUES DE L'EIXAMPLE (2/2)

Sant Antoni – Joan Oliver

La biblioteca ha tancat per obres de reforma del conjunt de l'equipament a partir de la segona meitat de l'any.

Sofia Barat

Aquest 2023 la biblioteca ha donat suport al programa BiblioLab acollint una de les sessions del projecte de divulgació científica *ExperimentAI*, impulsat pel Computer Vision Center de la Universitat Autònoma de Barcelona. L'activitat *Descobrint el passat amb intel·ligència artificial* ha consistit en descobrir com la IA pot ser una eina valuosa per a la preservació i difusió de la memòria històrica. Els assistents han pogut conèixer dues demostracions tecnològiques per a la preservació del patrimoni històric i cultural: la demo *Deep Archive*, que permet catalogar, datar i millorar l'accessibilitat dels arxius històrics fotogràfics, i *Xarxes*, una xarxa social històrica que fa possible la digitalització de patrons històrics.

La sessió s'ha celebrat en el marc de la Festa Major del Barri de la Dreta de l'Eixample, i ha comptat amb l'assistència de participants del grup d'escriptura de memòria i record de la biblioteca. Aquesta nova experiència de participació ciutadana ens ha permès continuar treballant en temes al voltant de la memòria històrica, una de les línies de treball dels últims anys de la biblioteca.

PROJECTES DESTACATS DE LES BIBLIOTEQUES DE SANTIS-MONTJUÏC

Francesc Candel

Trencaments. Jornades culturals sobre benestar emocional
Trenca/ments té la voluntat de coordinar diferents agents del barri i promoure la cultura de l'autocura respecte la gestió de les emocions i la salut mental. Alhora es vol aprofitar per donar a conèixer els recursos existents a La Marina en relació a la salut mental i emocional i crear xarxa entre diversitat d'agents.

Trenca/ments vol precisament trencar amb els estigmes que hi ha sobre la salut mental i els malestars emocionals. Es busca amb les diferents activitats despatologitzar i desestigmatitzar la cura de la ment, l'intangibile de tot ésser.

Aquesta segona edició s'ha organitzat des de diferents equipaments del barri, així com també amb diferents entitats vinculades amb la salut mental. Hi hem participat més de 10 entitats, entre elles la biblioteca.

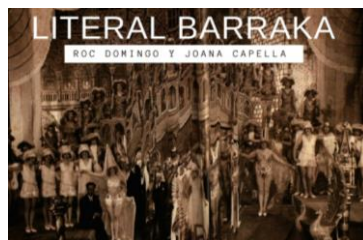

Poble-Sec - Francesc Boix

El projecte *Literal Barraka* està concebut com a primera etapa d'un projecte més ampli, el programa *EX-LIBRIS: La biblioteca pública com a lloc de creació*, de Homesession, en col·laboració amb la biblioteca com a part de Biblioteques de Barcelona i amb el suport de les Beques Barcelona Crea de l'Ajuntament de Barcelona.

Dins Ex-Libris, la biblioteca pública, com a institució, fet social, xarxa de coneixement, paradigma històric i espai de sostenibilitat, es converteix en l'objecte d'un projecte de residències de creació en relació amb el seu territori. La intenció de la proposta no és utilitzar la biblioteca com a simple lloc d'exposició sinó activar-la gràcies a l'art.

S'ha iniciat, a manera de pilot, amb *Literal Barraka*, un projecte de Joana Capella Buendia i Roc Domingo Puig. És un projecte de recerca i experimentació artística a través del qual es vol reflexionar sobre l'aixecament del Paral·lel i el barri del Poble-sec. Travessant els fenòmens que van donar forma i vida a la zona (com el barraquisme, els teatres de carrer, i l'oci nocturn) es proposa una mena de relat matèric: la construcció de la discoteca *Literal Barraka*.

Vapor Vell

La historiografia musical és un dels camps on les dones han estat més clarament invisibilitzades. Costa trobar dones als llibres d'història de la música i a les programacions dels conservatoris, tampoc apareixen als programes dels concerts. La realitat, però, és que hi va haver dones fent música en totes les èpoques de la història i fent-la amb la mateixa qualitat que la dels seus col·legues homes amb qui compartien època.

A l'ombra de ningú: història femenina de la música ha estat un cicle de 3 sessions. La professora i col·laboradora habitual de la biblioteca, Teresa Torres va donar a conèixer l'aportació de la dona a la història de la música occidental, des de la Prehistòria al Romanticisme, des de la música contemporània fins a Janis Joplin, l'artista que va obrir les portes del rock a les dones anunciant la igualtat, si més no, pel que fa a l'accés a la professió musical. Dones del Blues, Gòspel, Country, Jazz, Folk, Rockabilly...

Un cicle que va unir la nostra especialització, la música, amb les dones i els feminismes, amb l'objectiu de fer visible allò que la història de la música va voler mantenir en secret i contribuir així a reivindicar el paper de la dona en el món de la música i la creació musical.

PROJECTES DESTACATS DE LES BIBLIOTEQUES DE LES CORTS

Les Corts – Miquel Llongueras

El projecte dels pressupostos participatius *Renovem la Biblioteca Les Corts-Miquel Llongueras* s'ha convertit en una autèntica realitat.

Entre les millores cal destacar la renovació de les cortines i el mobiliari de la primera i segona planta que ha permès la creació de nous espais més acollidors, amplis i funcionals que conviden a l'estudi i a la lectura. S'ha construït un lavabo per persones amb discapacitat i un vestidor pel personal de la neteja. S'ha creat també un nou espai digital per afavorir l'aprenentatge de les TIC i combatre la bretxa digital; un espai polivalent on dur a terme les sessions dels clubs de lectura o fer formació amb la pantalla tàctil adreçada als centres d'ensenyament i de formació d'adults.

L'entorn és més accessible i sense barreres arquitectòniques per promoure la cohesió i inclusió social. La terrassa ara disposa de tendals, mobiliari exterior i punts d'aigua volem que sigui un lloc de trobada i de difusió i promoció de la lectura. Aquest canvi significatiu pretén consolidar la biblioteca com un equipament de proximitat referent i de primera magnitud a nivell cultural, educatiu, lúdic i social.

Montserrat Abelló

Aquest 2023 podem destacar dos projectes estrella a la biblioteca. El primer és la col·lecció, serveis i activitats de Ciència Ficció, el Fons Asimov. Arran del creixement del fons bibliogràfic i de la major oferta de programació d'activitats adreçades a tots els públics, la col·lecció inaugurada el 2020 és una realitat de quasi 3.000 volums. Amb l'objectiu de ser representativa de la història del gènere de la ciència ficció, converteix la biblioteca en el primer centre d'accés públic especialitzat en el gènere a tota Europa. Difondre i promoure la cultura popular del gènere i facilitar el seu estudi, són els objectius del projecte. La biblioteca ofereix xerrades divulgatives, tallers d'introducció, el club de lectura *Solaris*, trobades literàries, sessions lúdiques familiars i exposicions.

El segon són tots els projectes relacionats amb l'àmbit educatiu de totes les etapes, els quals cada any han anat prenent més força tant en quantitat com en qualitat (coordinats alguns amb el CRP). Programes com Connexions, Lexit, Lectures Explosives, Trobades poètiques, Jocs florals, Patis Oberts, APS amb batxillerat, xerrades amb el CAP del barri, guies i maletes temàtiques, visites escolars personalitzades, contes amb CEE, etc.

PROJECTES DESTACATS DE LES BIBLIOTEQUES DE SARRIÀ-SANT GERVASI

Clarà

Dins dels programes d'inclusió social de la biblioteca Clarà, el 2023 vàrem començar el *Llegir junts per la inclusió*. El Centre d'Educació Especial Pedralbes va elaborar un conte, *El dia que vaig conèixer el meu millor amic* per fer lectures compartides entre infants del seu centre i el mateix nombre d'infants de l'Escola Lys d'edats similars.

El conte és interactiu; un element clau en el decurs de l'activitat és l'acompanyament de gossos de teràpia que intervenen en el desenvolupament de la narració. Els gossos fan de nexa d'unió entre els grups i ajuden a que els alumnes s'hi sentin més relaxats. L'objectiu principal és fomentar la participació inclusiva i l'aprenentatge compartit en un lloc de trobada comú com és la biblioteca. Al final de l'activitat es dona a conèixer els diferents tipus de gossos d'assistència i es fa una reflexió conjunta sobre les necessitats de les persones amb diversitat funcional. Se'n va fer una prova pilot el mes de juny i atès el bon resultat una al novembre amb la intenció que sigui trimestral. A més de les escoles, hi col·laboren el CTAC (Centre de Teràpia Assistida amb Cans), la Fundació Purina, el districte Sarrià – St. Gervasi i l'Institut Municipal de Persones amb Discapacitat (IMPD).

Collserola – Josep Miracle

L'acostament que fem des de la biblioteca al foment de la lectura i a la formació i la generació de coneixement és des de la natura, atès que estem especialitzats en literatura de natura i sostenibilitat: oferim una selecció acurada de llibres, revistes i audiovisuals que representa el 8% de la totalitat del fons de la biblioteca. Les sessions de contes infantils també giren al voltant de la natura, l'atenció a escoles amb sessions dedicades a literatura de natura, el club de lectura *Liternatura* i el *Festival Liternatura* donen un ampli ventall de possibilitats per donar a conèixer títols de llibres i autors. I també a crear consciència ambiental. Fem prescripció lectora presencialment o a través de les xarxes socials, enguany afegint ràdio Maconda de Biblioteques de Barcelona.

Destaquem també el Servei de préstec de llavors: Bibliollavors, on els usuaris es poden endur llavors en préstec firmant un document on es comprometen a reproduir-les i a tornar-les a la biblioteca per oferir-les de nou en préstec. Fem tallers d'acompanyament parlant de sistemes de reg, de com fer planter o amb sessions específiques de temàtiques concretes com ara la dels tomàquets, amb el tomàquet Mandó, propi del territori de Collserola.

Sant Gervasi – Joan Maragall

La biblioteca forma part de la Taula de Salut Comunitària de Sant Gervasi - la Bonanova i el Putxet juntament amb altres equipaments i entitats del barri. Aquesta taula constitueix un exemple de col·laboració i coordinació entre ens molt diversos que sumem esforços i recursos amb l'objectiu de donar servei a una part d'usuaris i usuàries. Per una banda, amb motiu del dia Mundial de la Salut, 7 d'abril es va celebrar un cicle de xerrades cadascuna en un equipament diferent. La xerrada que va fer la biblioteca va ser sobre l'Alzheimer i es va enfocar cap a les persones que son cuidadores d'aquests malalts. Vam comptar amb la col·laboració de la Fundació Uszheimer.

També és fruit d'aquesta col·laboració amb la taula de salut l'activitat *Vides de conte*, que consisteix en un taller conduït per la Gina Clotet que es fa en l'itinerari que proposa l'Escola de Salut de les Persones Grans. En aquest taller es parla de les característiques del gènere biogràfic, es fa prescripció de lectures i es donen algunes eines per fer la nostra biografia més atractiva.

Escola de Salut de les Persones Grans
Sant Gervasi - la Bonanova i el Putxet

PROJECTES DESTACATS DE LES BIBLIOTEQUES DE GRÀCIA

Jaume Fuster

El centre d'interès del Japó de la Biblioteca Jaume Fuster s'inicia amb una cessió de 170 documents provinents de Casa Àsia, amb l'objectiu de difondre la cultura japonesa entre els usuaris de les biblioteques. La biblioteca ha treballat en el desenvolupament i l'ampliació d'aquest fons, enriquint-lo fins als 1.200 documents amb un gran ús arribant al 20-25% de la rotació en préstec. A fi de dinamitzar la col·lecció i difondre la cultura nipona, es realitzen activitats al llarg de l'any per a tots els públics entre les quals podem destacar la *Setmana del Japó*, que ha servit perquè els usuaris de la biblioteca tinguin una aproximació a la cultura, costums, imaginari i manifestacions culturals d'aquest país. En general ha estat un èxit d'assistència (187 assistents) i satisfacció per part dels usuaris.

D'entre altres objectius, s'ha assolit el contacte institucional amb el Consolat de Japó a Barcelona, la col·laboració institucional amb l'Arxiu Nacional de Catalunya i Casa Àsia, la participació del públic infantil i familiar i la cerca de nous públics en el foment de la lectura digital (ús de la plataforma eBiblio i Tellfy).

Vallcarca i els Penitents - M. Antonieta Cot

El cicle d'activitats familiars Tallers de Creació BiblioArt, sorgit arran d'un projecte territorial de col·laboració amb l'Escola Solc Nou, ha estat una de les fites destacables de l'any 2023. Els alumnes de segon curs del Cicle Formatiu Grau Superior (CFGS) d'Educació Infantil organitzen i duen a terme una programació anual de tallers i activitats especials per la biblioteca.

Aquestes activitats, adreçades al públic infantil i familiar, estan vinculades al món del llibre i de l'art, a més de les diverses efemèrides anuals.

Durant l'any hem programat quatre activitats i tallers de creació amb temàtiques tan diverses com dones de ciència, natura i vida silvestre, jocs en família, entre altres.

Amb la planificació d'aquest projecte i la realització dels tallers, tot a càrrec dels mateixos alumnes i orientats pels seus tutors, tenen la possibilitat de plasmar i portar a terme els coneixements teòrics adquirits en els seus estudis i convalidar part de les seves pràctiques obligatòries, per tal d'obtenir el seu títol.

Vila de Gràcia

S'ha desenvolupat una col·laboració de l'Ateneu de Fabricació digital de Gràcia amb la biblioteca, consistent en formació per a públic familiar per fer el procés d'elaboració d'un ex-libris, un segell contemporani per marcar els llibres d'una biblioteca domèstica. Els participants adquireixen coneixement tecnològic i humanístic a través d'aquesta acció formativa d'aprenentatge dinàmic.

Vam crear un taller d'investigació, disseny i creació pensat a dues bandes. La idea era que els usuaris vinguessin a aprendre, a fer i obtinguessin un resultat en forma de producte 3D fet amb la filosofia *maker*. Vam enllestir un fons especial format per diferents llibres sobre la cultura de fes-t'ho tu mateix. Amb aquest fons es va iniciar el procés de divulgació i suport d'aquesta filosofia de treball tecnològic sota la supervisió de l'Ateneu que va donar suport bibliogràfic a la selecció del material en tot moment. El taller es va dividir en dues sessions. Primer es va fer una visita guiada a l'Ateneu de Fabricació, i a continuació van visitar la biblioteca. La segona sessió era el disseny de l'ex-libris, la formació en el funcionament i bon ús de les talladores làser i el propi gravat del segell amb material reciclat.

PROJECTES DESTACATS DE LES BIBLIOTEQUES D'HORTA-GUINARDÓ

El Carmel – Juan Marsé

Del treballat comunitari amb l'Espai Jove Boca Nord i de la biblioteca, com a equipament cultural de proximitat que acosta totes les expressions culturals neix *Live in Carmel Rock Festival*. Una programació de quatre concerts fets entre els dos equipaments amb l'objectiu de posar en valor la música en directe i la cultura local, on participen bandes de rock joves.

L'estrena va ser l'any 2022 i davant l'èxit aconseguit ens vam llançar a una segona edició. La primera cita el divendres 27 d'octubre a l'exterior i amb les vistes espectaculars de la ciutat que ofereix la biblioteca vam comptar amb l'actuació de *Dogteeth* i *Sun Square*. El divendres següent, *Ypnosi* i *Koré* pujaven a l'escenari de l'Espai Jove Boca Nord per fer ballar a tot el públic. El repte per a la propera edició és ampliar la participació d'equipaments del barri per convertir el festival en un referent al territori.

Guinardó – Mercè Rodoreda

La biblioteca forma part del grup motor del projecte Radars adreçat a persones grans amb risc de soledat no volguda del barris de Can Baró i Baix Guinardó.

El lideratge correspon a Serveis Socials del Baix Guinardó-Can Baró, però la biblioteca és un agent principal.

La biblioteca forma part de la Comissió d'Activitats amb companyes d'altres entitats i voluntàries, i ens encarreguem de pensar i organitzar diferents accions lúdiques per les usuàries de Radars i els seus acompanyants. També tenim la col·laboració d'una escola del barri de Can Baró, Acis Artur Martorell, que ens proposa accions on els joves de l'escola interactuen amb les persones grans creant-se un ambient intergeneracional molt enriquidor.

Durant l'any 2023 a la biblioteca hem organitzat tres festes ben especials: Sant Jordi, la Castanyada i Nadal on hem volgut acompanyar i fer passar una bona estona als i les usuàries de Radars.

Horta – Can Mariner

El mes de febrer a Horta-Can Mariner hem estat d'aniversari: 15 anys de servei pels veïns i veïnes del barri.

Per celebrar-ho hem fet un seguit d'activitats relacionades amb el passat i el present d'Horta, a càrrec d'hortencs i hortencques il·lustres, com en Màrius Serra i la Roser Calafell.

El divendres 3 de febrer –coincidint amb la data que vam obrir portes al 2008- el personal de la biblioteca es vam vestir d'època per atendre els usuaris, recreant els antics costums i usos de la Masia, l'origen de la qual es remunta al s.XI.

Montbau – Albert Pérez Baró

Projecte de promoció de la lectura amb el Centre Educatiu de Justícia Can Llupià. Aquest any hem participat en un projecte que s'encetava a la província amb els centres penitenciaris de menors. Per proximitat ens correspon el centre de menors de Can Llupià. Fa anys, la biblioteca havia portat a terme iniciatives de promoció lectora amb el centre, però amb el canvi de coordinació s'havia perdut la relació. La proposta va servir per detectar que hi havia un nou interès.

A l'estiu es va programar una primera activitat, el DeBAT a Bat, on a partir d'un àlbum il·lustrat que relata la història d'un emigrant, refugiat i desplaçat, els nois, majoritàriament marroquins, es van veure reflectits i vam parlar de les seves experiències i de com se sentien.

Després d'aquesta bona experiència i d'unes quantes reunions amb professors i el coordinador del centre, la proposta de dinàmica és oferir durant l'any lots de títols que els nens treballen amb els seus professors i en sessions dinamitzades, com ara portar a l'autor o una activitat vinculada amb la lectura que s'ha treballat.

PROJECTES DESTACATS DE LES BIBLIOTEQUES DE NOU BARRIS (1/2)

Canyelles

El 2003, la Biblioteca Canyelles ha col·laborat amb Deia Escola d'Art i Disseny en un projecte jove adreçat al seu alumnat de fotografia: conduït per la professora de l'assignatura i el personal de la biblioteca, el programa neix amb l'objectiu general d'interrelacionar art, literatura i barri.

Itineraris per Canyelles: ruta literària: Lorca, Machado, Hernández ha partit d'un recorregut previ pels autors i autora que donen nom als carrers del nostre barri elaborat a la biblioteca, escollint per aquesta ocasió a tres d'ells i dissenyant un programa integrat per una passejada literària pel barri consistent en ubicar cada placa de carrer, on es donaven unes petites pinzellades biogràfiques i s'escoltava un petit fragment de l'obra de cada autor. L'alumnat podia seguir també l'itinerari mitjançant GoogleMaps, Spotify i una guia impresa. També una sessió d'orientació a la biblioteca, formada per l'exposició, consulta, prescripció i préstec de documents tant de la biblioteca com d'altres biblioteques de la ciutat. Finalment una exposició fotogràfica al túnel de la biblioteca, producte de la informació obtinguda a les dues sessions i l'aplicació de les premisses docents de l'assignatura. Aquest programa s'ha dut a terme de gener a maig i hi han intervingut més de 50 nois i noies.

Les Roquetes - Rafa Juncadella

Un grup de veïns i veïnes de Les Roquetes, apassionats per viatjar en bicicleta, es va adreçar a la nostra biblioteca per consultar tot el fons que tingués a veure amb rutes ciclistes, mecànica, etc. Paral·lelament, al llarg d'aquests darrers mesos, s'ha anat desenvolupant un nou projecte al territori, *Comunitat urbana de Nou Barris*. Una de les seves línies de treball és arribar a una mobilitat més sostenible al nostre barri. Des d'aquesta nova plataforma ens van demanar coordinació per fer alguna activitat per crear una comunitat amb aquests interessos.

Des de la biblioteca hem decidit promoure tot el fons relacionat amb el cicloturisme, i el món de la bicicleta en general, adquirint nous documents i identificant-los dins el nostre fons general. També hem iniciat un cicle d'activitats en el que la bicicleta és la protagonista: xerrades, tallers d'autoreparació, passis de documentals, debats, presentació d'experiències, etc. Hem començat amb la presentació de *Cyclocat*, Xarxa ciclista segura de Catalunya i amb un taller d'autoreparació de bicicletes.

Nou Barris

El *Fons d'Identitats trans i gènere* és la nova especialització de la biblioteca. Inclou un fons especial que recull documents que aborden les identitats trans i la vivència de gènere en tota la seva diversitat. La seva consolidació i creixement és fruit de la demanda social i de la lluita, cada cop més visible, pels drets de tothom, amb l'objectiu de millorar la qualitat de vida de les persones trans* i erradicar la transfòbia.

Aquesta col·lecció contribueix a defensar la diversitat sexual i de gènere davant de tota discriminació, i promou una societat informada i respectuosa. Està formada per literatura, biografies i relats personals, còmics, llibres infantils, cinema, etc. Però sobretot, hi trobareu assaig i coneixements.

També es treballa el fons de manera comunitària amb centres educatius i entitats, se'ls ofereixen recursos com les diverses maletes educatives.

Des de la creació del fons l'any 2017, ha anat creixent i la col·lecció ja consta de 1500 exemplars. Actualment ha guanyat espai i centralitat dins de la biblioteca. També la imatge gràfica s'ha actualitzat, amb un nou logo i pictogrames pels documents.

Vilapicina i la Torre Llobeta

Les Cures i les persones cuidadores. Des de la biblioteca al llarg del 2023 hem posat la mirada a les cures i a les persones cuidadores tant dels infants com d'aquells adults que ho necessiten. En aquest sentit ressaltem dos projectes que es complementen.

De la mà de Vil·la Veïna hem col·laborat en la creació d'un grup de criança per a famílies del barri que es reuneix setmanalment a la biblioteca. Hem proposat una acció mensual per donar eines i recursos a les famílies per fer créixer la llavor de la lectura des de la més petita infància i ajudar a la descoberta del món des de la paraula, la música, les imatges i la literatura.

Paral·lelament hem creat el centre d'interès *Cures i cuidadores* que posa a l'abast de la ciutadania un fons especialitzat en malalties i dependència, en el fet de tenir cura d'algú com a concepte i que ofereix recursos a les persones cuidadores per desenvolupar la seva tasca i cuidar el propi benestar emocional.

Al marge d'aquests dos projectes volem destacar la bona acollida i l'impacte que va representar acollir a la biblioteca *Món Llibre*, el festival literari per a nenes i nens com una oportunitat d'apropar un acte cultural de ciutat al barri.

PROJECTES DESTACATS DE LES BIBLIOTEQUES DE NOU BARRIS (2/2)

Zona Nord

L'Espai de Gent Gran és un espai de trobada setmanal amb tertúlies, xerrades temàtiques i tallers de manualitats, entre d'altres, adreçades a persones de +55 anys. L'objectiu és reforçar la seva xarxa social, mitjançant el tractament de la soledat i l'aïllament amb la promoció de la participació en activitats de tipus cultural com a base per a un envelliment actiu.

La vuitena edició d'activitats es va inaugurar amb el cicle de tallers de memòria, per continuar amb altres activitats al llarg del curs com ara: tallers de risoteràpia, xerrades al voltant de la salut i l'activitat física, tastets de circ, manualitats, música i estimulació cognitiva i risoteràpia. S'han establert lligams de col·laboració i participació amb entitats com ara: L'Agència de Salut pública, el Col·legi Oficial de Farmacèutics i l'Àrea Metropolitana de Barcelona, entre d'altres.

Amb aquest espai intentem assolir la participació activa i consolidada d'un grup estable de la Zona Nord que contribueixi a la cohesió social del territori i a l'enriquiment cultural del barri. El projecte d'altra banda vol incidir en la prevenció i millora de la salut tot apostant pel envelliment actiu i saludable.

PROJECTES DESTACATS DE LES BIBLIOTEQUES DE SANT ANDREU

Bon Pastor

El *Joc de llibres* és un projecte de foment lector impulsat per la biblioteca i dirigit a l'alumnat de tercer de primària dels barris de Bon Pastor i Baró de Viver. Els seus objectius són despertar el gust per la lectura, millorar les habilitats de lectoescriptura i promoure la cohesió social entre els participants (6 grups classe d'uns 25 alumnes cadascun).

A més de la sessió de presentació, a càrrec de l'equip infantil de la biblioteca, cada grup realitza una sessió setmanal de descoberta lectora al voltant d'una motxilla de llibres diferent, que va circulant per les escoles: còmic, poesia, teatre, àlbum, contes sense mots i descobrim (coneixements).

A través de la correspondència cada participant estableix contacte amb un altre d'una altra escola, emparellats amb pseudònims literaris. A cada sessió hi ha temps per a llegir i escriure les cartes.

El colofó consisteix en la trobada final, on els participants finalment es coneixen. És una sessió lúdica, dinamitzada amb contes, fórmules de presentació, jocs...

Ignasi Iglésias – Can Fabra

L'any 2023 s'han deixat en préstec 73.327 documents infantils a més de 11.100 lectors de la franja 0-14 anys. Això suposa un percentatge del 21% de préstecs de fons infantil respecte a la resta, i el 13% dels usuaris de préstec d'aquesta edat respecte el total d'usuaris de préstec. Part d'aquest èxit s'explica a partir dels serveis i projectes que oferim a la franja d'usuaris de 0 a 3 anys, destacant-ne els següents: en primer lloc *l'espai nadó*. Es tracta d'un espai de relació on les famílies poden gaudir lliurement i relaxada dels materials que hi ha i de l'ambient de tranquil·litat que es genera.

També destaca el projecte *Mínimón*, que pretén, de manera lúdica, apropar una sèrie de títols de LIJ als infants a partir del joc lliure i creatiu. Amb diferents materials no estructurats com figures de fusta còniques, escorces, boles, anelles, pedres precioses, petxines, etc., l'infant pot representar de manera real els escenaris i contextos que són al conte, en la seva imaginació i que són del seu interès.

En definitiva, la biblioteca aposta pel foment lector des de la primera infància, tot adaptant els espais, lectures, i propostes, a les necessitats sensorials dels més menuts.

La Sagrera – Marina Clotet

A la biblioteca la Sagrera-Marina Clotet vam poder tenir la exposició Maa-Yiem, l'extraordinària història de Jordi Sabater Pi al vestíbul, del 14 d'octubre fins al 25 de novembre, una exposició produïda pel Zoo de Barcelona. També es van programar d'activitats complementàries.

El doctor Sabater Pi (1922-2009) és considerat un dels primers científics mundials en l'estudi dels primats en estat natural i descobridor de diverses espècies d'amfibis i aus africanes. Va ser un pioner de la primatologia a Catalunya i un referent de l'etnologia i l'etologia.

Va obtenir internacionalment diferents reconeixements, però el que el va donar a conèixer localment és el fet de trobar, durant la seva estada a Àfrica, un goril·la albí a qui va anomenar Floquet de neu. L'1 de novembre de 1966 el va portar a Barcelona i posteriorment el va donar al Zoo de Barcelona.

Va ser veí del barri de La Sagrera i per aquest motiu la biblioteca ha creat un Centre d'interès en Floquet de Neu (a l'àrea infantil) i en Jordi Sabater Pi/Primatologia (a l'àrea d'adults).

Trinitat Vella – José Barbero

El treball amb adolescents i joves sempre ha estat un dels objectius prioritaris de la biblioteca i és per això que el treball amb la Xarxa Jove, formada per entitats, serveis i equipaments que treballen amb i per a joves és un dels eixos de treball del qual participa la biblioteca. Aquest any aquest treball s'ha vist reforçat per la Nit Jove que va tenir lloc a la biblioteca el 28 de maig de 20:30 a 00:00 h, adreçada a adolescents i joves de dotze a disset anys i en la qual van participar quaranta-quatre persones. Les activitats estaven dinamitzades per la Xarxa Jove i un grup de voluntàries joves.

També, amb la idea de combatre la bretxa digital i garantir l'accés a dispositius digitals, es va posar en marxa el projecte "Connectem Barcelona, Servei d'acompanyament de necessitats digitals", que ofereix en préstec vint-i-cinc portàtils. Es tracta d'una prova pilot a la xarxa de Biblioteques de Barcelona i que ha superat totes les expectatives. La majoria de préstecs es van realitzar per famílies amb infants i adolescents i també per part de públic jove. Aquest projecte és fruit de la col·laboració entre el Consorci de Biblioteques de Barcelona, la fundació BIT Habitat i la fundació Barcelona Mobile World Capital Foundation.

PROJECTES DESTACATS DE LES BIBLIOTEQUES DE SANT MARTÍ (1/2)

Camp de l'Arpa – Caterina Albert

Aquest any la biblioteca ha acollit el servei de Vila Veïna, on la ciutadania es pot informar dels recursos i serveis més propers per cuidar d'altres persones: gent gran, criatures, persones amb discapacitat, així com rebre suport i orientació a l'hora de fer diferents tràmits.

El professional de Vila Veïna va establir xarxa amb diferents entitats i centres del barri, creant grups comunitaris de suport mutu, afavorint el benestar emocional i la conciliació. Relacionat amb el servei, i col·laborant amb el projecte *Targeta cuidadora* de l'Ajuntament de Barcelona, hem creat el *Centre d'Interès Cures i cuidadores* posant a l'abast de les persones cuidadores un fons documental especialitzat en la cura, l'acte de cuidar i el seu benestar. Hem acollit també un grup de suport a persones cuidadores, gestionat pel Referent de Benestar Emocional i Comunitari.

Fruit de la col·laboració amb Vila Veïna i el CAP Maragall, hem programat per celebrar el Dia Internacional de les persones cuidadores i com a tancament del grup de suport, amb la projecció d'un vídeo que es va realitzar amb entrevistes a diferents persones cuidadores, professionals i no professionals, i el posterior debat entorn les cures.

El Clot – Josep Benet

A la biblioteca El Clot – Josep Benet tenim una línia de treball dedicada al públic jove. Volem destacar algunes de les activitats que hem dut a terme aquest any.

El Colador és un projecte de recomanació de lectures per a nois i noies de 9 a 15 anys.

Les lectures triades s'exposen en un espai propi a la biblioteca i es difonen a xarxes socials. El 2023 s'han fet unes vídeo recomanacions curtes, d'un minut aproximadament, com a format de difusió nou i per arribar a altres públics. Aquests vídeos estan disponibles al canal de YouTube de Biblioteques de Barcelona.

El Colador també presenta un club de lectura juvenil, conduït per la Care Santos, escriptora. S'ha fet una prova pilot de dues sessions que va tenir un gran acollida i d'on va sorgir una segona edició.

Sessió formativa *Els joves sí que llegeixen, però què llegeixen?* adreçada a mediadors de literatura juvenil, on Paula Jarrin, especialista en literatura infantil i juvenil, va parlar de l'acompanyament que cal donar als joves, com connectar amb el que volen llegir i què se'ls pot oferir.

Gabriel García Márquez

Aquest any ha estat l'any de l'eclosió de Ràdio Maconda, la ràdio de les Biblioteques de Barcelona, que té el seu epicentre a la biblioteca Gabriel García Márquez. Es tracta d'un projecte coral, desenvolupat per la comunitat bibliotecària. Des de la seva primera emissió s'han realitzat més de 100 programes entorn la cultura literària, amb més de 2500 oïents. Destaquem programes com *El repetidor*, magazín que reflecteix l'activitat de les biblioteques de la ciutat. *L'Aparador Intempestiu*, programa de recomanacions literàries fora de focus amb escriptors. I *Interior Maconda*, projecte d'entrevistes amb profunditat a personatges de la cultura.

Ràdio Maconda té també un eix pedagògic central adreçat a la comunitat educativa *Ràdio Aula Maconda*. El projecte parteix d'unes sessions formatives amb les quals l'alumnat d'escoles i instituts de Sant Martí coneixen els rudiments, la tècnica i les eines comunicatives bàsiques que els permetran desenvolupar els seus pòdcasts a l'aula. La formació inclou un acompanyament en el procés d'elaboració dels seus treballs, i es combina amb una sessions lligades a les fake news. El procés culmina amb la presentació dels treballs radiofònics resultants de *Ràdio Aula Maconda*, en una matinal on s'entrevista als seus protagonistes.

Poblenou – Manuel Arranz

Des que la biblioteca Poblenou va obrir les seves portes fa 14 anys, sempre hem tingut clar que un dels nostres objectius principals era fer nous lectors. Després d'engegar l'any passat el club de lectura infantil amb molt èxit, enguany ens hem embrancat amb el juvenil perquè els joves del barri aprofundeixin en el plaer de llegir i de compartir lectures. El Club de Lectura Jove és conduït per l'Etna Miró amb una prèvia selecció de lectures on es barregen clàssics com *El magnetitzador* d'E.T.A. Hoffmann i lectures contemporànies com *No res* de Jane Teller. A les sessions la conductora que aporta el context històric i literari, lectures relacionades i un seguit de recomanacions i informacions que amenitzen cada sessió i en el que tots participen de bon grat.

A més comptem amb tres clubs de lectura d'adults: general, de català bàsic i d'anglès (nivell First), abastant no només totes les edats sinó també diverses necessitats lectores. Podem dir així que abastem totes les franges d'edat del públic usuari de la biblioteca, amb els cinc clubs de lectura que oferim actualment. D'aquesta manera aconseguim donar continuïtat als nostres lectors i lectores.

PROJECTES DESTACATS DE LES BIBLIOTEQUES DE SANT MARTÍ (2/2)

Ramon d'Alòs-Moner

Club de Lectura Ciències naturals i literatura, escriptors i científics. En aquest club conjunt amb el Museu de Ciències Naturals de Barcelona, es relacionen les lectures amb les visites i exposicions que es realitzen al Museu amb l'objectiu de fomentar i promoure la lectura i el coneixement de diverses àrees científiques.

Des del 2021 s'han realitzat 7 edicions d'aquesta activitat.

Les sessions es realitzen al Museu i són dinamitzades per Karen Medel, bibliotecària del museu i diferents especialistes segons la temàtica del club: Jordi Serrallonga, arqueòleg i naturista; Mireia Alcaine, historiadora; etc. A més els lectors també tenen accés a les visites comentades de les exposicions.

Aquest any s'han realitzat dues sessions, tot coincidint amb les exposicions temàtiques del Museu:

Imprescindibles, les treballadores del Museu de ciències Naturals de Barcelona 1917-1987 amb la lectura *Científicas* : la apasionante historia de las mujeres detrás de los grandes descubrimientos de la ciencia de Jorge Bolívar; i *Planeta Vida* amb la lectura *Sensibilidad e inteligencia en el mundo vegetal* de Stefano Mancuso.

Xavier Benguerel

La biblioteca Xavier Benguerel col·labora amb l'Hospital del Mar, en concret amb el centre Fòrum, unitat de salut mental, per dur a terme una activitat dirigida als pacients del centre mèdic.

L'objectiu principal de la iniciativa és fomentar la socialització dels pacients i oferir-los l'oportunitat d'interactuar en un entorn no hospitalari.

Amb l'activitat, anomenada *Kinoforum*, mitjançant la projecció de pel·lícules i el debat posterior, busquem promoure la integració dels participants i ajudar-los a viure amb normalitat fora de les parets de l'hospital. Aquesta experiència els ajuda a donar un pas més en la seva recuperació i millora el seu benestar oferint un espai de trobada i distracció al llarg de seu tractament.

CRÈDITS

CONSELL GENERAL:

Presidència: Jordi Martí / M. Eugènia Gay

Vicepresidència: Joan Carles García Cañizares / Aida Llauradó

Vocals fins l'11/12/23: Marta Cano, Maite Català, Marta Clari, Jordi Font / Àngels Ingla, Mònica Gallardo, Khalid Ghali, Pau González, Daniel Granados, Iván Marzà, Ferran Mascarell, Mònica Mateos, Josep Monràs, Jordi Roca, Maria Truñó

Vocals a partir 11/12/23 : Marta Cano, Maite Català, Yolanda Hernández, Sara Jaurrieta, Xavier Marcé, Oriol Martí, José Javier Martínez, Iván Marzà, Mònica Mateos, Esther Omella, Lluís Rabell, M. Teresa Sambola, Judit Terma, Anna Terra.

COMISSIÓ EXECUTIVA:

Presidència: Jordi Martí / Xavier Marcé

Vicepresidència: Joan Carles García Cañizares / Aida Llauradó

Vocals fins l'11/12/23: Marta Cano, Marta Clari, Pau González, Ferran Mascarell, Mònica Mateos, Jordi Roca.

Vocals a partir 11/12/23: Marta Cano, Maite Català, Sara Jaurrieta, Oriol Martí, Mònica Mateos, Esther Omella.

Intervenció Delegada: Rafael Gimeno

Secretaria Delegada: Marta Salamero

Coordinació: Secretaria Tècnica

Recollida d'indicadors: Olga Cebollada

Fotografies: Eva Guillaumet i personal de les biblioteques

EQUIP DIRECTIU:

Serveis Centrals:

Ferran Burguillos (gerent), Dani Gelabert, Anna Cabré, Anna Estruch, Jordi Gual, Carme Rangel

Biblioteques (revisar):

- Districte de Ciutat Vella: Raquel Muñoz (referència), M. Josep Fontova, Mercè Pérez, Virgínia Cierco
- Districte de l'Eixample: Angelina Cabré (districte), Sònia Asensio, Walter Llorach, Núria Perarnau, Míriam Sáez, Mont Sureda
- Districte de Sants-Montjuïc: Mònica Medina (districte), Joan Delgado, Àngels Migueles
- Districte de Les Corts: Neus Montserrat (districte), Oriol Masclans
- Districte de Sarrià-Sant Gervasi: Dani González (districte), Núria Flò, Joana M. Torres
- Districte de Gràcia: Carme Galve (districte), Juli Cervera, Victòria Sales
- Districte d'Horta-Guinardó: M. Isabel Minguillón (districte), Virgínia Fusté, Mar Ríos, Candi Rubín
- Districte de Nou Barris: Elena Reyes / Helena Vilardell (districte), Dolors Bravo, Eulàlia Carnicer, Magnòlia Fuentes, David Nofuentes
- Districte de Sant Andreu: Gemma Domingo (districte), Emma Armengod, Núria Ruiz, Anna Saumell
- Districte de Sant Martí: Neus Castellano (districte), Raquel Clavero, Carme Marín, Lluís Martínez, Àgueda Sánchez, Marta Zamora

Secretaria Tècnica: Mercè Muñoz

Biblioteques de Barcelona

La Rambla, 88
08002 - Barcelona
Tel: 933161242

biblios@bcn.cat
www.barcelona.cat/biblioteques

Memòria 2023 de [Biblioteques de Barcelona](http://www.barcelona.cat/biblioteques)
està subjecta a una llicència de
[Reconeixement-NoComercial-CompartirIgual 3.0 No adaptada de Creative Commons](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/)
Creat a partir d'una obra disponible a www.barcelona.cat/biblioteques